

Vakbondsleden

Auteur(s):

Centraal Bureau voor de Statistiek

Verschenen in:

ESB, 85e jaargang, nr. 4237, pagina 19, 7 januari 2000

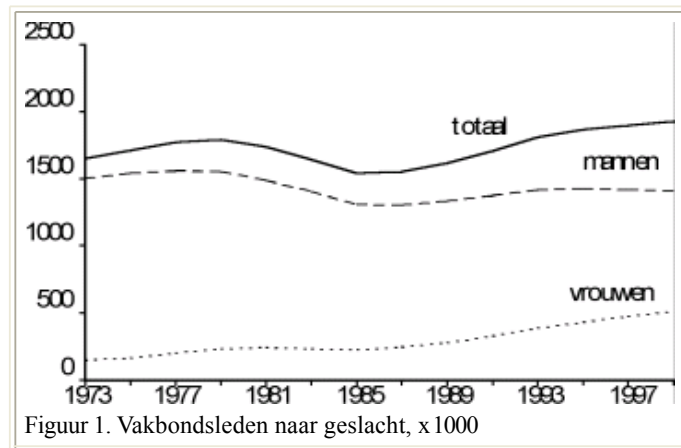
Rubriek:

Statistiek

Trefwoord(en):

arbeidsmarkt

End maart 1999 stonden ruim 1,9 miljoen mensen geregistreerd als lid van een vakbond, dat is 34.000 meer dan twee jaar eerder. Het ledental van vakverenigingen stijgt al sinds 1985, na een daling in de eerste helft van de jaren tachtig. De stijging van de afgelopen twee jaar is volledig toe te schrijven aan het toegenomen aantal vrouwelijke leden. Het ledenbestand van vakbonden bestaat nu voor ruim een kwart uit vrouwen. De FNV is veruit de grootste vakcentrale met 1,2 miljoen leden. De CNV en de vakcentrale MHP zijn veel kleiner met respectievelijk 361.000 en 219.000 leden. Verder zijn 123.000 mensen lid van een vakbond die niet is aangesloten bij een vakcentrale (zie [figuur 1](#)).

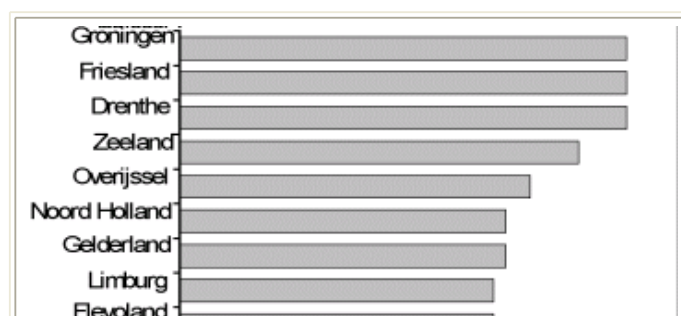

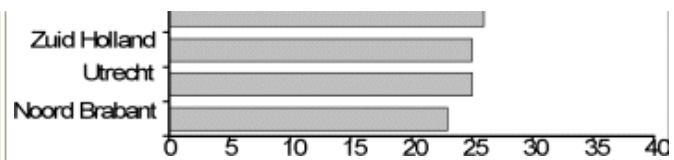
Organisatiegraad

In 1998 was 27% van alle werknemers met betaald werk voor tenminste twaalf uur per week lid van een vakbond. Dit verhoudingsgetal wordt de organisatiegraad genoemd. De organisatiegraad is bij mannen ruim tien procentpunten hoger dan die bij vrouwen (respectievelijk 32% en 20%). Het aantal vrouwelijke vakbondsleden is de laatste jaren sterk gegroeid, maar de organisatiegraad bleef gelijk doordat ook het totaal aantal vrouwelijke werknemers toenam.

De organisatiegraad is bij ouderen hoger dan bij jongeren. Is van de werknemers tot 25 jaar maar één op de tien georganiseerd, bij werknemers tussen 45 en 65 jaar is bijna vier op de tien lid van een vakbond. De organisatiegraad verschilt eveneens regionaal. In de drie noordelijke provincies is de organisatiegraad het hoogst: 37% van de werknemers is daar lid van een vakbond. Noord-Brabant is de provincie met de laagste organisatiegraad: 23%.

Werknemers met een vast dienstverband zijn drie keer zo vaak vakbonds lid als mensen met een flexibel dienstverband. Voltijdwerknemers blijken vaker lid te zijn van een vakbond dan deeltijdwerknemers. Ook tussen bedrijven en bedrijfstakken zijn er verschillen in organisatiegraad. Zo is bijvoorbeeld bij de overheid en in het onderwijs de organisatiegraad hoger dan in de handel en horeca. In grote bedrijven is de organisatiegraad doorgaans hoger dan bij kleinere bedrijven (zie [figuur 2](#)).

Figuur 2. Organisatiegraad naar provincie, 1998, %